

Už sąkumlapu>Jūs tiesības>Atbildētāji (kriminālprocesā) Atsakovai (baudžiamosios bylos)

Lietuva

Šiose duomenų suvestinėse paaiškinama, kas vyksta, kai asmuo yra įtariamas arba kaltinamas nusikalstama veika, dėl kurios galimas teisminis nagrinėjimas. Informaciją apie nesunkius nusižengimus, tokius kaip kelių eismo taisyklių pažeidimai, už kuriuos dažniausiai skiriama konkrečiai nustatyta bausmė – bauda, rasite 5 duomenų suvestinėje. Jeigu nukentėjote nuo nusikaltimo, visą informaciją apie savo teises galite rasti čia.

Trumpa baudžiamojo proceso apžvalga

Teisės pažeidimai Lietuvoje gali būti vertinami dvejopai – kaip nusikalstamos veikos, t. y. baudžiamosios teisės uždraustos veikos, arba kaip mažiau pavojingi administracinės teisės pažeidimai. Baudžiamosios teisės pažeidimai Lietuvoje vadinami nusikalstamomis veikomis. Nusikalstamos veikos skirstomos į nusikaltimus ir baudžiamuosius nusižengimus. Nusikaltimais vadinamos tokios nusikalstamos veikos, už kurias numatyta laisvės atėmimo bausmė, o už baudžiamuosius nusižengimus ši bausmė nėra skiriama.

Toliau pateikiama trumpa įprastų Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso stadijų apžvalga.

Ikiteisminis tyrimas

Ikiteisminis tyrimas pradedamas nustačius, kad buvo padaryta nusikalstama veika. Ši stadija baigiasi, kai prokuroras surašo kaltinamąjį aktą, nebent prieš tai buvo nustatytas pagrindas nutraukti ikiteisminį tyrimą.

Procesas pirmosios instancijos teisme

Šioje stadijoje nagrinėjami patys svarbiausi baudžiamojo proceso klausimai: teismas nustato, ar buvo padaryta nusikalstama veika, nusprendžia, ar kaltinamasis yra kaltas dėl veikos, ir skiria kaltu pripažintam asmeniui bausmę.

Procesas pirmosios instancijos teisme susideda iš dviejų dalių. Pirmojoje dalyje teismas sprendžia, ar yra pagrindas nagrinėti bylą teisme. Antrojoje dalyje – teismo procese – nagrinėjama byla ir, vadovaujantis pateiktais įrodymais, priimamas teismo nuosprendis.

Procesas apeliacinės instancijos teisme

Tai yra stadija, kurioje tikrinamas pirmosios instancijos teismo sprendimo teisėtumas, siekiant nustatyti, ar apeliacinis skundas yra pagrįstas.

Nuosprendžio ar nutarties vykdymas

Šioje stadijoje vykdomos teismo paskirtos teisinės sankcijos ir sprendžiami galimi nauji procesiniai klausimai.

Procesas kasacinės instancijos teisme

Šioje stadijoje tikrinami pirmosios ir apeliacinės instancijos teismo priimti įsiteisėję nuosprendžiai ir nutartys. Bylos faktai iš naujo nenagrinėjami – sprendimas priimamas tik dėl to, ar tinkamai taikyta teisė.

Apeliacinis ir kasacinis procesai nėra privalomos stadijos; jos vyksta tik tuo atveju, jeigu pateikiamas apeliacinis ir kasacinis skundas.

Tam tikrais atvejais procesai turi tik jiems būdingų ypatumų. Privataus kaltinimo bylose nėra ikiteisminio tyrimo stadijos. Baudžiamojo įsakymo bylose procesas pirmosios instancijos teisme vyksta kita tvarka ir nėra apeliacijos ir kasacijos.

Duomenų suvestinėse galite rasti išsamios informacijos apie šias proceso stadijas ir savo teises. Ši informacija neatstoja teisinės konsultacijos, jos tikslas – tik suteikti bendrojo pobūdžio žinių.

Europos Komisijos vaidmuo

Norėtume atkreipti dėmesį, kad Europos Komisija neatlieka jokio vaidmens valstybių narių baudžiamajame procese ir negali jums padėti, jeigu turite nusiskundimų. Šiose duomenų suvestinėse pateikiama informacija, kaip ir kam reikėtų teikti skundus.

Norėdami surasti reikiamą informaciją, spustelėkite toliau esančias nuorodas

1. Kaip gauti teisinę pagalbą

2. Mano teisės ikiteisminio tyrimo metu

Ikiteisminio tyrimo pradžia

Apklausa ir medžiagos rinkimas ikiteisminio tyrimo laikotarpiu

Procesinės prievartos priemonės

Ikiteisminio tyrimo pabaiga

3. Mano teisės teismo proceso metu

4. Mano teisės teismui priėmus nuosprendį

5. Kelių eismo taisyklių pažeidimai

Susijusios nuorodos

[Baudžiamasis kodeksas \(lietuvių kalba\)](#)

[Baudžiamasis kodeksas \(anglų kalba\)](#)

[Baudžiamojo proceso kodeksas \(lietuvių kalba\)](#)

Paskutinis naujinimas: 07/04/2023

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija neprisiima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.